

«Тасдиқ мекунам»:

Ректори ДБЗХТ ба номи Сотим
Улуғзода, доктори илмҳои
филологӣ, профессор
Гулназарзода Ж.Б.
аз « » 2026

ХУЛОСАИ

ДОНИШГОҶИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ ЗАБОНҶОИ ХОРИҶИИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ СОТИМ УЛУҶЗОДА

Диссертатсияи Шафоати Сангихмад дар мавзӯи «Семантикаи воҳидҳои луғавӣ (бар мабноси осори Ҳоконии Шервонӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 6.2.2. Назарияи забон дар кафедраи таърихи забон ва типологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба анҷом расидааст.

Шафоати Сангихмад соли 2014 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро аз рӯи ихтисоси “Забон ва адабиёти тоҷик” хатм кардааст.

Номбурда тибқи фармоиши Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои идома додани корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ (барои ба анҷом расонидани рисолаи номзадӣ) ба ҳайси унвонҷӯи кафедраи таърихи забон ва типологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба гурӯҳи бучавӣ қабул шудааст (фармоиш барои қабул № 411-05 аз 28.10.2020) ва онро дар таърихи 20.12.2024 (№505 - 05) хатм кардааст.

Айни замон, ба ҳайси муаллими калони кафедраи назария ва амалияи забоншиносии Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода фаъолият намуда истодааст.

Мавзӯи диссертатсия дар ҷаласаи Шурои олимони факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 30.03. 2021 бо қарори №7 тасдиқ шудааст.

Роҳбари илмии Шафоати Сангихмад доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи назария ва амалияи забоншиносии Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода Гулназарзода Жило Бӯрӣ мебошад.

Унвонҷӯ Шафоати Сангихмад имтиҳонҳои номзадиро аз фанҳои “Таърих ва фалсафаи илм” бо баҳои «хуб» (15-июни соли 2022), “Забони хориҷӣ (англисӣ)” бо баҳои «хуб» (14-июни соли 2024) ва аз рӯи ихтисос – “Назарияи забон”, бо баҳои «аъло» (14-феврели соли 2026)

супоридааст ва Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ба ӯ 18-феврالی соли 2026, №8 маълумотномаи супоридани имтиҳонҳои номзадӣ додааст. Унвонҷӯ диссертатсияи илмӣ худро дар мавзӯи «Семантикаи воҳидҳои луғавӣ (бар мабноси осори Ҳокони Шервонӣ)» барои дарёфти дараҷаи номзоди илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 6.2.2. Назарияи забон омода намудааст.

Диссертатсия дар ҷаласаи кафедраи назария ва амалияи забоншиносии Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода аз 27-уми марти соли 2026, №8 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи навбатии ҷимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзӯи «Семантикаи воҳидҳои луғавӣ (бар мабноси осори Ҳокони Шервонӣ)» чунин хулоса қабул карда шуд:

Мавзӯи диссертатсияи Шафоати Сангиҳмад дар забоншиносии тоҷик мавзӯи нав буда, масъалаи маъношиносӣ, заминаҳои ташаккулу рушди маъно ва маъношиносӣ, шарҳи маънои луғавии калима, хусусияти навҳои маънои луғавӣ, категорияҳои луғавӣ ва қабатҳои маъноӣ, ки аз ҷумлаи масъалаҳои меҳварии илми забоншиносӣ, хоссатан, баҳши маъношиносии он ба ҳисоб меравад, дар бар мегирад ва муҳтавои он ба шиносномаи ихтисос ва ба тартиби муқарраршудаи таълифи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи номзоди илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 6.2.2. Назарияи забон мутобиқат менамояд.

Таҳқиқоти диссертатсионӣ ба самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.09.2020, №503) ва Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030 (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28.11.2020, №647) иртибот дорад.

Теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат менамоянд.

Мазмун ва муҳтавои асосии диссертатсияи Шафоати Сангиҳмад дар ироаи маърузаву гузоришҳо дар конференсия ва семинарҳои ҳамасолаи илмиву назариявии ҳайати профессорон ва устодони Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ва дигар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ мавриди баррасӣ қарор гирифтааст. Нуктаҳои асосии таҳқиқ дар шакли

мақолаҳои илмӣ пешниҳодшуда, натиҷагириву хулосабарориҳои таҳқиқ дараҷаи эътимоднокии мавзӯро собит менамоянд.

Саҳми довталаб дар иҷрои таҳқиқи диссертатсионӣ дар он зоҳир мегардад, ки дараҷаи омӯзиши семантикаи воҳидҳои луғавии ашъори Хоқониро муайян намуда, роҳҳои таҳқиқи минбаъдаи масъалаҳои марбут ба маъношиносӣ, луғатшиносӣ, ҷудо намудани гурӯҳҳои маъноии вожаҳо, мавриди истифодаи онҳоро ҳангоми таҳқиқи мавриди баррасии ҳамаҷониба қарор додааст. Ҳамчунин, унвонҷӯ бо таъя ба маводди фаровони забоншиносон вижагиҳои маъноии ашъори шоирро муайян кардааст.

Диссертатсияи Шафоати Сангиҳмад дар мавзӯи «Семантикаи воҳидҳои луғавӣ (бар мабнои осори Хоқонии Шервонӣ)» бо ихтисоси интиҳобшуда пурра мувофиқат мекунад.

Мавзӯи диссертатсия ба бандҳои шиносномаи ихтисосҳои илмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6.2.2. Назарияи забон мутобиқат менамояд.

Диссертатсия аз муқаддима, 3 боб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Мухтавои таҳқиқ ва мундариҷаи асосии диссертатсияи Шафоати Сангиҳмад дар 8 мақолаи муаллиф, ки аз миёни онҳо 4 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 4 мақола дар маҷмуаи маърузаю гузоришҳои конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ нашр шудаанд, инъикос ёфта, теъдод ва муҳтавои онҳо ба талаботи таълиф ва таҳияи автореферат ва диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илм мувофиқ мебошад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

[1-М]. Шафоати, С. Вожаҳои муттазод дар осори Хоқонии Шервонӣ / С. Шафоати // Паёми Донишкадаи забонҳо. Силсилаи илмҳои филологӣ, педагогӣ ва таърих. – Душанбе, 2022. – №4 (48). – С. 68–76.

[2-М]. Гулназарзода, Ж.Б., Шафоати, С. Заминаҳои ташаккулу рушди маъно ва маъношиносӣ / Ж.Б. Гулназарзода, С. Шафоати // Паёми Донишгоҳи забонҳо. Силсилаи илмҳои филологӣ, педагогӣ ва таърих. – Душанбе, 2025. – №1(57). – С. 185-189.

[3-М]. Шафоати, С. Вожаҳои ифодагари шуглу мансаб ва касбу кор дар осори Хоқонии Шервонӣ / С. Шафоати // Паёми Донишгоҳи забонҳо. Силсилаи илмҳои филологӣ, педагогӣ ва таърих. – Душанбе, 2025, №2(58). – С.170 – 176. ISSN 2226-9355.

[4-М]. Шафоати, С. Омониҳо дар осори Хоқонии Шервонӣ / С. Шафоати // Паёми Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ. Бахши илмҳои филологӣ. – Кӯлоб, 2025 – №3-2 (40). – С. 323–329.

II. Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар маҷаллаҳои дигар:

[5-М]. Шафоати, С. Сермаъноӣ дар ашъори Хоқонии Шервонӣ / С. Шафоати // Маводди конференсияи илмӣ-амалии ҳайати профессорону омӯзгорон, докторантон, магистрантон ва донишҷӯёни ДДЗТ ба номи С. Улуғзода таҳти унвони «Таҳқиқи масъалаҳои муҳимми илмҳои гуманитарӣ, ҷомеашиносӣ ва дақиқ дар шароити бисёрфарҳангии таҳсилот». – Душанбе. – 2022. – С. 53-58.

[6-М]. Шафоати, С. Вожаҳои муродиф дар ашъори Хоқонии Шервонӣ / С. Шафоати // Забон – рӯки тоат. – Душанбе, 2023, №14. – С. 284 – 290.

[7-М]. Шафоати С. Вожаҳои ифодагари ҳешутаборӣ дар ашъори Хоқонии Шервонӣ / С. Шафоати // Маводи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ бахшида ба Рӯзи забони давлатӣ таҳти унвони «Забони тоҷикӣ дар арсаи паёмдҳои нав». – Душанбе, 2024. – С. 156-160.

[8-М]. Шафоати, С. Вожаҳои ифодаи маъноӣ вақту замон дар ашъори Хоқонии Шервонӣ / С. Шафоати // Маҷмуаи мақолаҳои илмӣ-амалии байналмилалӣ «Ҷойгоҳи забони тоҷикӣ дар ҳифзу густариши арзишҳои минтақаи Осиё». – Душанбе, 2025. – С. 407-411.

Ҷаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Шафоати Сангихмад дар мавзӯи «Семантикаи воҳидҳои луғавӣ (бар маъноӣ осори Хоқонии Шервонӣ)» барои дарёфти дараҷаи номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.2. Назарияи забон кори анҷомёфта ҳисобида шавад;

2. Диссертатсияи Шафоати Сангихмад дар мавзӯи «Семантикаи воҳидҳои луғавӣ (бар маъноӣ осори Хоқонии Шервонӣ)» барои дарёфти дараҷаи номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.2. Назарияи забон бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя ба шурои диссертатсионии дахлдор тавсия дода шавад.

Хулоса дар ҷаласаи кафедраи назария ва амалияи забоншиносии факултети филология ва рӯзноманигории Донишгоҳи байналмилалӣ

забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода санаи 27-уми март соли 2026, протоколи №8 қабул гардид.

Дар ҷаласа иштирок доштанд: 14 нафар.

Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» – 14 нафар, «зид» – нест, «бетараф» – нест.
Қарори №8 аз 27.03.2026.

Раиси ҷаласа:

Мудири кафедраи назария ва
амалияи забоншиносии ДБЗХТ
ба номи Сотим Улуғзода, номзади
илми филологӣ, дотсент

Сафарова Гулчехра Файзовна

Котиби ҷаласа:

номзади илмҳои филологӣ, муаллими
калони кафедраи назария ва амалияи
забоншиносии ДБЗХТ ба номи С. Улуғзода

Каримзода
Самариддин

Имзоҳои Сафарова Г.Ф. ва Каримзода С.ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси ДБЗХТ ба номи С. Улуғзода

Юсупова Бибиҷон
Ғаниҷонова

«27» март соли 2026